

Verksamhetsberättelse för S:ta Eugenia katolska församlings Katastrof- och utvecklingskonto avseende perioden den 1 januari – 31 december 2022

Verksamhetens inriktning

Katastrof- och utvecklingskontot (Kontot) styrs genom dess stadgar. Kontots målsättning är att förmedla humanitärt bistånd vid akuta nödsituationer runt om i världen och att lämna stöd till mer långsiktiga internationella utvecklingsprojekt. Om det föreligger särskilda skäl får stöd även lämnas till utländska katolska församlingar för det grundläggande församlingsarbetet.

Verksamhetens finansiering

Kontots verksamhet har allt sedan början vilat på kollekter, spontana gåvor samt arv. Sedan 2015 går årligen tre större församlingskollekter – vid påsk, Eugeniadagen i september och jul – till Kontot. Av tradition går även till Kontot kollekterna vid barnens Första Heliga Kommunion och vid Ungdomskonfirmationen. Även gåvor till prästerna (så kallade mässtipendier) vid förrättningar såsom dop, vigslar och begravningar går av tradition till Kontot.

Styrgrupp

Under året beslutade Kyrkorådet om vissa förändringar i Kontots stadgar, vars ändringar började gälla den 7 december 2022. Istället för att som tidigare ha formen av en styrelse administreras Kontot numera av en styrgrupp. Styrgruppen ska bestå av minst fem personer utsedda av Kyrkorådet. Enligt stadgarna tecknas Kontots firma av två styrelseledamöter i förening. Under 2022 bestod styrelsen/styrgruppen av nedanstående personer (i augusti meddelade emellertid Carlos Rojas att han önskade ställa sin plats till förfogande och lämnade således Kontot).

Christoffer Wedebrand, ordförande
Ulrika Rebhan, vice ordförande
Per Fröberg, sekreterare
Margareta Kellner Solli, ekonomiansvarig
Ebba Bourghart
Per Höjeberg
Carlos Rojas
Carin Zetterlund

Sammanträden

Styrelsen/styrgruppen har under året haft sju protokollförda sammanträden, varav det ena var ett extrainsatt möteslöst sammanträde för att snabbt kunna besluta om humanitärt stöd till Ukrainas befolkning med anledning av det ryska anfallskriget (se nedan). Härutöver har styrelsens ledamöter haft en löpande kontakt via mail och telefon.

Viktigare händelser under året

Rysslands anfallskrig mot Ukraina

I februari år 2022 invaderade Ryssland Ukraina genom ett storskaligt militärt anfall. Åtskilliga internationella biståndsorganisationer var snabba att starta insamlingar och inleda humanitära insatser i Ukraina, däribland Caritas Internationalis och dess nationella avdelning Caritas Ukraina. Enligt ovan

höll Kontot ett extrainsatt möteslöst sammanträde, vilket var just i syfte att snabbt kunna besluta om stöd till denna sistnämnda insamling.

Sammanlagning av Pastoral- och Ekonomiråden

Sedan flera år har församlingen, förutom av kyrkoherden, styrts av ett Pastoral- respektive Ekonomiråd. Vid ett extra församlingsmöte under året beslutades emellertid att dessa båda råd skulle ersättas av ett gemensamt församlingsråd, benämnt Kyrkorådet. Detta förhållande får vissa konsekvenser för Kontot, som tidigare har sorterat under Pastoralrådet, och motiverar således somliga förändringar av Kontots stadgar. Enligt nedan har Kontot tillsammans med andra instanser i församlingen under året påbörjat ett arbete med att revidera skilda avsnitt av stadgarna, vilket inkluderar de formuleringar som har bäring på förutnämnda förändring i församlingen.

Katastrofkontots arbete

Kontots verksamhet är inte något självändamål. Verksamhetens existensberättigande består däri att den utgör församlingens biståndsverksamhet, alltså dess hjälp till utsatta människor runtom i världen. Liksom tidigare anser Kontots styrgrupp att det är viktigt att denna verksamhet är synlig bland församlingsmedlemmarna och andra givare samt att det ges möjlighet till extern insyn. På både församlingens hemsida och anslagstavlan vid kyrktorget har därför offentliggjorts information om Kontot och dess verksamhet. På hemsidan har även publicerats den senaste verksamhetsberättelsen. Härutöver har viktigare dokumentation arkiverats, förutom mötesprotokoll även åtskillig korrespondens mellan Kontot och externa aktörer med mera.

I samband med årets stora och specialdestinerade kollektor – påsken, Eugeniadagen och julen – har Kontot författat och fått publicerat särskilda notiser i S:ta Eugeniaskyrkans kyrkblad ("Eugeniabladet") med kortfattad information om kollektorernas ändamål. Vid dessa kollektor har dessutom mer utförlig information om ändamålen offentliggjorts i form av skärmutställningar på kyrktorget.

Tidigare har en allmän informationsbroschyr och en broschyr med information om testamentering till Kontot funnits tillgängliga både på Kyrktorget, vid pastorexpeditionen och Josephinahemmet i Blackeberg. Förra året tog emellertid båda broschyrerna slut. Under innevarande år har därför en ledamot inom Kontot lett ett arbete med att revidera informationsbroschyren inför tryck av en ny upplaga. I broschyren framhålls möjligheten att testamentera till Kontot.

För Katastrofkontot är det viktigt att alla beviljade medel kommer fram till mottagarna och används på ett så transparent sätt som möjligt. Hjälp till utsatta människor är själva grundvalen för Kontots verksamhet. Kontot behöver vara uppmärksam på frågor om mottagarnas kompetens att genomföra biståndsinsatser och att det hos alla mottagare av bistånd kan finnas en risk för korruption.

Kontot samarbetar därför främst med en rad redan etablerade biståndsorganisationer och tar endast restriktivt in nya biståndsaktörer i samarbetet.

För ett antal år sedan utarbetade Kontot dessutom ett dokument med riktlinjer för verksamheten, med fokus på vilka projekt som bör beviljas stöd, som bland annat hämtade inspiration från ett antal större biståndsaktörers förhållningssätt. Under året har en arbetsgrupp inom Kontot tagit fram ett utkast till riktlinjer för uppföljning av verksamheten inom de biståndsprojekt som beviljas ekonomiskt stöd. Utkastet avses att bearbetas vidare under kommande år.

När församlingen under föregående år bytte revisor framförde denne vissa synpunkter på konstruktionen med ett Katastrof- och utvecklingskonto. Synpunkten gällde att Kontot förde en egen bokföring, trots att man verkade inom ramen för församlingens organisationsnummer. Med andra ord var och är Kontot en del av församlingen, i dess egenskap av juridisk enhet, varför också församlingen har det yttersta ansvaret för Kontots ekonomi. Synpunkten föranledde en dialog mellan Kontot,

församlingens kyrkoherde och ekonomichef, samt företrädare för församlingens råd. Parterna kom överens om att formerna för samarbetet Kontot och församlingen emellan borde förtydligas såtillvida att det ska framgå att ledamöterna i det gemensamma församlingsrådet (Kyrkorådet), tillsammans med kyrkoherden och i enlighet med församlingsordningen, ytterst ansvarar för Kontots ekonomiska verksamhet. Vidare kom parterna överens om att företrädare för församlingen bör ges behörighet till insyn i Kontots samtliga bankkonton och att kontoplanen för Kontot så långt möjligt bör ensas med församlingens. Mot denna bakgrund ansåg parterna även att Kontots stadgar i tillämpliga delar borde revideras och i vissa avseenden förtydligas. Efter en tid fick så Kontot från företrädare för Ekonomirådet jämte församlingens kyrkoherde och ekonomichef ett utkast till förändrade stadgar att ta ställning till. Efter att frågan hade behandlats under ett styrelsemöte inom Kontot hemställdes hos Kyrkorådet om förändringar i enlighet med förslaget. Mot slutet av året fastställdes så vissa förändringar av Kontots stadgar som började gälla den 7 december 2022.

Digitala betalningslösningar som Swish har inneburit omfattande förändringar för hur församlingsmedlemmarna och andra stödjer Kontot. De kontanta medlen minskar i betydelse för varje år. För att hänga med i denna förändring inrättade Kontot under åren ett eget Swish-konto.

Insamlade medel

Församlingsmedlemmarnas och andra givares vilja att stödja Kontots verksamhet innebär att församlingen – genom Kontot – varje år kan lämna betydande belopp som stöd till utsatta människor. Det måste här framhållas att vissa personer visar särskilt stor givmildhet genom att återkommande skänka pengar till Kontots verksamhet.

Genom åren har Kontot haft som inriktning att om möjligt återkomma med stöd till viktiga ändamål, i syfte att bidra till en större ekonomisk stabilitet och förutsägbarhet i dessa biståndsaktörers verksamhet. Således har Kontot under flera år i rad lämnat stöd till vissa utförare, som exempelvis fader Joseph Kamogas församlingar i Uganda eller de regionala avdelningarna i Mellanöstern och Asien/Stillahavsområdet för Jesuit Refugee Service.

När församlingsmedlemmarna firar högtidsdagar förekommer det att de i stället för gåvor uppmanar anhöriga att ge ett bidrag till Kontot. Det motsvarande sker ibland när församlingsmedlemmar har avlidit i och med att de anhöriga meddelar att eventuella minnesgåvor gärna kan skänkas till Kontot. Styrelsen är mycket tacksam för den generositet som visas i dessa sammanhang.

Övrigt

På grund av risken för penningtvätt, terrorfinansiering eller finansiering av kriminell verksamhet har svenska banker på senare år blivit alltmer restriktiva när det gäller överföring av pengar till vissa länder. Detta inverkar på Kontots möjligheter att lämna stöd. Restriktioner gäller för transaktioner till länder bland annat i Afrika och Mellanöstern.

Ekonomisk översikt

Översikt över de senaste åren, avrundade belopp

	Insamlat belopp	Utbetalat stöd
2022	406 451 1)	732 399 1)
2021	412 700	580 000
2020	954 000 2)	508 600
2019	436 600	489 900
2018	640 400	656 200

1) Inkl 54.203 som avser förmedling av stöd till student hos Sr Aquillina, Kenya.

2) Inkl arv (527 602) och gåva från Oregliastiftelsen (89 922)

Administrationskostnader

Från och med 2018 lämnar församlingen i efterhand bidrag till Kontot för dess faktiska administrativa kostnader föregående verksamhetsår. Ekonomirådets stöd innebär att varje krona som lämnas till Katastrofkontot kan lämnas vidare som stöd för utsatta människor i världen. Ingenting av de insamlade medlen går till annat än stöd.

Lämnat huvudsakligt stöd 2022

Årets stora församlingskollekt – alltså i samband med påsk, Eugeniadagen och jul – upptogs till förmån för följande ändamål:

Påskkollekten gick till organisationen Jesuit Refugee Service (JRS, jesuitordens flyktinghjälp) och dess regionala kontor i Mellanöstern, närmare bestämt till organisationens arbete bland internflyktingar och andra utsatta på Nineveslätten i norra Irak. Bland annat innefattar JRS arbete utbildning samt medicinska och psykologiska insatser med inriktning på bland annat ungdomar.

Kollekten vid Eugeniadagen gick till JRS regionala kontor i Asien/Stillahavsområdet, närmare bestämt till organisationens arbete bland internflyktingar och andra utsatta i området Mindanao i Filippinerna. JRS arbete innefattar bland annat stöd till kvinnokoopertativ med inriktning på jordbruk och diverse stödinsatser till ungdomar. Projektet har en konfliktförebyggande karaktär varför ett övergripande syfte är att skapa förtroende mellan olika sociala grupper i området.

Julkollekten år 2022 beslutades upptas till organisationen Jesuit Worldwide Learning (JWL, ett utbildningsprogram inom jesuitorden) och dess verksamhet i Afghanistan, där man bedriver en utbildningsverksamhet med i hög grad kvinnliga elever/studententer.

Föregående års julkollekt, 2021, gick till organisationen Jesuitmissionen i Tysklands feriecenter i Kirgizistan, som inriktar sig till ungdomar med funktionsnedsättning. Till dessa kollektmedel fogades även de medel som insamlades med anledning av kyrkoherdens, pater Dominik Terstriep, 50-årsdag.

Övrigt stöd

Förutom ovan nämnda huvudsakliga stöd har Kontot även lämnat bidrag till följande ändamål:

Med anledning av det ryska anfallskriget beslutades vid ett extrainsatt möteslöst sammanträde att stödja Caritas Internationalis och Caritas Ukrainas insamling till stöd för Ukrainas befolkning.

Under året kontaktades Kontot av en församlingsmedlem som anonymt ville stödja en ung kenyansk mans masterutbildning inom pedagogik, närmare bestämt genom Kontots återkommande mottagare

syster Aquillia Mwithis. Kontot beslutade att som en engångsföreteelse bevilja församlingsmedlemmens anhållan och vidarebefordrade således studiestödet.

Efter kyrkoherdens samtycke till Kontots förslag upptogs kollekterna i samband med den Första Heliga Kommunionen och Ungdomskonfirmationen till förmån för Projekt Elijah, som bedrivs i samarbete med Jesuitmissionen i Österrike och tillhandahåller olika former av stöd till romska barn i Rumänien.

Slutligen beslutade Kontot även under året att bevilja ansökningar om stöd från två fleråriga samarbetspartners, nämligen syster Aquillina i Kenya och fader Joseph Kamoga i Uganda. I det förra fallet avsåg ansökan finansiering av ett jordbruksprojekt, i det senare gällde ansökan finansiering av byggandet av nya undervisningslokaler.

Utbetalat stöd

Ekonomi

Anges i kronor, () avser föregående år

– Ingående balans 2022 (SHB+pg)	457.130 (628.022)
– Utgående balans 2022 (SHB+pg)	124.592 (457.130)

1. Inför beslut och utbetalning sammanräknas gåvor från kollektlåven och swish i kyrkans mässor avsedda för katastrofkontot med de gåvor som satts in i på kontots swish och plusgiro.

– Julkollekten 2021	98.703
– Påskkollekten 2022	76.554 (87.564)
– Eugeniadagen 2022	40.923 (39.472)
– Julkollekten 2022	(ej klar) (98.703)

2. Enskildas löpande och särskilda gåvor 147.676 (106.907)

3. Ekonomirådets bidrag för att täcka Kontots adm.kostnader 6.594 (6.433)

Lämnat stöd

Under 2022 har Katastrofkontot lämnat stöd enligt följande angivet i kronor, () avser avrundade belopp i utländsk valuta:

• Utbetalning julkollekt 2021, Yssik-Kul, Kirigistan	136.880
• Ukraina via Caritas	75.000
• Qaraqosh, Nineveslätten, Irak via JRS	126.672
• Projekt Elijah, Rumänien	54.204
• Sr Aquillinas odlings- och utbildningsprojekt i Kenya	90.892
• Fr Joseph skolbyggnadsprojekt	129.431
• Mindanao, Filippinerna, JRS	66.080

Sammantaget har Katastrofkontot under 2022 lämnat ekonomiskt stöd till olika projekt m.m. med cirka 679,159 (580.000)

2021 års julkollekt (kollektlåvsmedel, swish och inbetalningar till plusgirot, samt gåvor m anledning av p Dominiks 50-årsdag totalt (111.503) betalades ut till Yssik-Kul, Jesuitenmission, under våren 2022.

Julkollekten 2022 – Jesuit World Wide Learnings arbete för flickor i Afghanistan – var vid utgången av 2022 ännu inte redovisad till Kontot. Denna kollekt kommer att betalas ut under våren 2023.

Stockholm i januari 2023

Christoffer Wedebrand

Per Fröberg

Margareta Kellner Solli

Ulrika Rebhan

Carin Zetterlund

Per Höjeberg

Ebba Bourghardt